

**КИЇВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

**ФАКУЛЬТЕТ
ГЕРМАНСЬКОЇ
ФІЛОЛОГІЇ І
ПЕРЕКЛАДУ**

**Кафедра германської
філології**

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

**«Дискурсивний аналіз службових одиниць
сучасної англійської мови»**

Спеціальність: 035 Філологія

**Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська**

Освітні програми:

**Сучасні філологічні студії (англійська мова і друга іноземна
мова): лінгвістика і перекладознавство**

**Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад
(англійська мова і друга іноземна мова)**

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Кафедра	германської філології
Факультет	германської філології і перекладу
Викладач	<i>ВОЛКОВА Лідія Михайлівна</i> <i>кандидат філологічних наук, професор</i>
Статус дисципліни	вибіркова
Курс, семестр	I курс, I семестр
Обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС / загальна кількість годин	3/90
Мова викладання	англійська
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	Курс за вибором «Дискурсивний аналіз службових одиниць сучасної англійської мови» присвячений вивченню інтерактивного аспекту використання дискурсивних маркерів в мовленнєвій комунікації. Зазначена дисципліна передбачає ознайомлення слухачів з сучасними лінгвістичними підходами і школами, оволодіння студентами базовими методами лінгвістичних досліджень. Особлива увага приділяється прикладним аспектам функціонування дискурсивних маркерів в контексті підготовки фахівців з філології, викладання іноземних мов і перекладу. Так, у пропонованому курсі розглядаються функціональні особливості сучасного підходу до аналізу мовних та мовленнєвих явищ, а також детально аналізуються інтерактивні характеристики неномінативних мовних одиниць в англомовному діалогічному дискурсі. Окрім того, важливе місце відводиться підготовці фахівця в галузі філології, що передбачає розвиток здатності до критичного мислення, формування вміння пошуку й обробки інформації, планування і виконання прикладного лінгвістичного дослідження та ефективної презентації його результатів.

Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	Мета курсу – ознайомлення майбутніх філологів з основними прийомами сучасного лінгвістичного аналізу на конкретному мовному матеріалі. На прикладі лінгвістичного аналізу службових слів англійської мови, що функціонують як дискурсивні маркери у мовленнєвій взаємодії, демонструється техніка аналізу неномінативних мовних одиниць у сучасній лінгвістиці. Цей курс також сприятиме формуванню у магістрантів світогляду сучасного філолога-інтерпретатора, необхідного для підготовки якісних дипломних робіт магістрів із лінгвістики, а також для подальших наукових розвідок у галузі філології..
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземними мовами, що вивчаються, для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною, англійською та другою іноземною мовами. ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації. ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних. ПРН 19. <i>Передавати текст оригіналу за допомогою різного виду стилістичних адаптацій у мові перекладу і прагматичних стратегій, які орієнтовані на читача тексту перекладу згідно з нормами мови перекладу й критеріями адекватного перекладу.</i>
Компетентності (Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)	ІНТЕГРАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ (ІК) Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературного перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ (ЗК) ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним, володіти навичками критичного мислення. ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації зрізних джерел. ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 5. Здатність працювати в команді й автономно, мотивувати людей і рухатися до спільної мети. ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною (англійською та другою іноземною) мовою як усно, так і письмово. ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні. ЗК 15. <i>Здатність розвивати в собі гнучкість і системність мислення, оперативність у вирішенні особистісних, соціальних і професійних проблем.</i>

	ЗК 16. Розуміння і дотримання міжособистісних, міжкультурних, соціальних і професійно-етичних норм спілкування з іншими людьми у соціально-побутових і виробничих умовах, здатність проявляти емпатію, толерантність і повагу до культурної різноманітності. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.		
Види занять і їхній розподіл за годинами	3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:		
		Денна/вечірня форма навчання	Заочна форма навчання
	лекції	10	—
	практичні заняття	—	—
	практичні заняття	20 год.	—
	консультації	—	—
	самостійна робота	60 год.	—
Тематика (змістові модулі) навчальної дисципліни	1. Функціональний підхід до аналізу мовних одиниць та мовленнєвих явищ. 2. Основні положення сучасних лінгвістичних теорій. 3. Проблема визначення неномінативних мовних одиниць. 4. Сучасні лінгвістичні теорії як основа аналізу неномінативних мовних одиниць. 5. Визначення дискурсивних маркерів в сучасному мовознавстві. 6. Поняття «дискурсивний маркер». Англomовні службові слова як дискурсивні маркери. 7. Інтерактивні характеристики дискурсивних маркерів. Класифікація службових слів. 8. Частки як окремий розряд дискурсивних маркерів. Інші класи дискурсивних маркерів. 9.Комунікативні функції службових слів-дискурсивних маркерів у діалогічному дискурсі 10. Проблема перекладу англomовних дискурсивних маркерів на українську мову.		
Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)	Рейтинг кожного модуля обчислюється однаково для всіх навчальних дисциплін. Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0». У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в рейтинговий бал за роботу протягом семестру шляхом помноження на 10. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити 50.		
	Критерії оцінювання аудиторної роботи студента (на практичному занятті)		
	Систематизована, творча, логічно побудована відповідь з елементами інновації.	«відмінно»	
Продуктивна, але недостатньо вичерпна	«добре»		

відповідь; завдання виконані за стандартним рівнем складності, можливі незначні помилки.	
Репродуктивна відповідь; завдання виконані за репродуктивним видом складності, містять помилки.	«задовільно»
Фрагментарна, не аргументована відповідь; завдання не виконані у відповідності з вимогами, допущені множинні помилки.	«незадовільно»
Непідготовленість до заняття; невиконання завдань. Відсутність на занятті	«0»

Критерії оцінювання самостійної роботи студента

Інноваційний підхід до самостійно виконаних завдань.	«відмінно»
Творче і самостійне виконання завдань, якісне володіння програмним матеріалом та його доцільне використання у виконанні завдань.	«добре»
Виконання індивідуальних завдань за репродуктивним видом складності за суттєвої допомоги з боку викладача.	«задовільно»
Неглибоке, фрагментарне виконання завдань.	«незадовільно»
Невиконання завдань.	«0»

Критерії оцінювання результатів поточних текстів для експрес-контролю:

‘відмінно’	– 100 – 90 % правильних відповідей
‘добре’	– 89 – 75 % правильних відповідей
‘задовільно’	– 74 – 60 % правильних відповідей
‘незадовільно’	– 59 % і менше.

Критерії оцінювання МКР:

Модульні контрольні роботи оцінюються в 4-бальній системі («відмінно» (5), «добре» (4), «задовільно» (3), «незадовільно» (2)). Ці оцінки трансформуються в рейтинговий бал за МКР.

90%–100% правильно виконаних завдань	«відмінно»	50 балів
89%–75% правильно виконаних завдань	«добре»	40 балів
74%–60% правильно виконаних завдань	«задовільно»	30 балів
59% і нижче правильно виконаних завдань	«незадовільно»	20 балів
Відсутність контрольної роботи	«0»	0 балів

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і рейтингового бала за МКР.

Підсумковий (семестровий) контроль з навчальної дисципліни проводиться у формі заліку за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені навчальним планом і графіком навчального процесу.

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – залік	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота студента 2. Модульна контрольна робота (МКР) 3. Залік	50 50

Семестровий контроль з навчальної дисципліни проводиться у формі заліку за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені навчальним планом і графіком навчального процесу.

Оцінювання на заліку здійснюється за національною шкалою, за 100-бальною шкалою і шкалою ЄКТС. На заліку екзаменатор виставляє семестровий рейтинговий бал, оцінку за залік (“зараховано / не зараховано”), кількість балів за 100-бальною шкалою й оцінку за шкалою ЄКТС.

Якщо студент не набрав 60 балів, він складає його у період залікової сесії. Якщо студент на заліку отримав підсумкову оцінку з дисципліни за національною шкалою “незадовільно”, то, крім цієї оцінки, у відомості обліку успішності йому незалежно від набраного семестрового рейтингового балу виставляється оцінка FX за шкалою ЄКТС і 0 балів за 100-бальною шкалою.

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	добре
75 – 81	C	
66 – 74	D	задовільно
60 – 65	E	
0 – 59	FX	незадовільно

На заліку у графі відомості обліку успішності “Відмітка про іспит” викладач виставляє:

- оцінку за національною шкалою;
- кількість балів, що відповідає підсумковому рейтинговому балу студента з навчальної дисципліни (кількість балів за 100-бальною шкалою);
- оцінку за шкалою ЄКТС (A, B, C, D, E).

В Індивідуальний навчальний план студент записує точну назву дисципліни (аббревіатури не допускаються), кількість годин і кредитів, підсумкову оцінку з дисципліни за національною шкалою, кількість балів за 100-бальною шкалою і оцінку за шкалою ЄКТС.

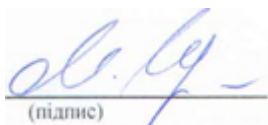
Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)

Для успішного засвоєння дисципліни студенти повинні володіти знаннями в галузі “Загальне мовознавство” (розділи “Синхронія і діахронія”, “Проблема походження мови”, “Розвиток і функціонування мов у різні історичні епохи”, “Лексикографія”), “Історія мови”, “Вступ до германської філології”, “Теоретична граматики англійської мови”. Знання та навички, отримані в результаті вивчення цих курсів, створюють необхідну базу для вивчення курсу “Дискурсивний аналіз службових одиниць сучасної англійської мови” і мають високий ступінь кореляції з ними.

Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	Основні: 1. Волкова Л.М. Теоретична грамати́ка англійської мови: Сучасний підхід / Л.М. Волкова – Київ: Освіта України, 2008. – 256 с. 2. Сусов И.П. Лингвистическая прагматика / И.П. Сусов – Винница: Нова книга, 2009. – 272с. 3. McGregor W. Linguistics: An introduction /William B. McGregor. – London etc.: Bloomsbury Academic, 2014. – 384 p. 4. Yule G. The Study of Language / George Yule. – 4th ed. – Cambridge etc.: Cambridge University Press, 2010. – 320 p. 5. Volkova L. Pragmatic markers in English dialogical discourse. – Lege artis. Language yesterday, today, tomorrow. The Journal of University of SS Cyril and Methodius in Trnava. Warsaw: De Gruyter Open, 2017, vol. II(1), June 2017/ p. 379-427. <u>Режим доступу:</u> https://lartis.sk/ Додаткові: 1. Brown G. Discourse Analysis / Gillian Brown, George Yule. – Cambridge etc.: Cambridge University Press, 1988. – 288 p. 2. Encyclopedia of Language and Linguistics / [eds. E. K. Brown; A. Anderson et al]. — Boston: Elsevier, 2006. – 612 p. 3. Radford A. Linguistics: An Introduction / Andrew Radford, Martin Atkinson, David Britain, Harald Clahsen and Andrew Spencer – 2nd ed. – Cambridge etc.: Cambridge University Press, 2009. – 433 p. 4. Trask R. Language and Linguistics: The Key Concepts / R.L. Trask. [ed. by Peter Stockwell]. – 2nd ed. – New York: Routledge, 2007. – 367 p.
Форми і способи поточного та семестрового контролю	Методи контролю передбачають, окрім усного вибіркового та фронтального опитування, поточні міні-тести, письмовий експрес-контроль та підсумковий контроль до кожної теми. Поточний контроль успішності студентів здійснюється протягом семестру. Під час опанування навчальним матеріалом оцінюється аудиторна, самостійна робота та інші види навчальної діяльності студента. Поточний контроль проводиться на кожному семінарському занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки і практичних навичок студентів із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях. По завершенню змістовного модуля, наприкінці семестру, студенти виконують модульну контрольну роботу (МКР), яка є складовою підсумкової оцінки. Підсумковим методом контролю є залік.

Затверджено на засіданні кафедри германської філології, протокол № 1 від «01» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Шутова М.О.
(ім'я, прізвище)

Перезатверджено на засіданні кафедри германської філології, протокол № 12 від «29» квітня 2025 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Шутова М.О.
(ім'я, прізвище)

